

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu**

Opole, dnia 21 czerwca 2011 r.

**Pan
Andrzej Dziemba
Dyrektor
Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych
w Dobrodzieniu**

**LOP-4101-04-02/2011
P/11/071**

WYSTAPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. *o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu przeprowadziła w Zasadniczej Szkole Zawodowej w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Dobrodzieniu² kontrolę nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Dyrektora Szkoły w latach szkolnych: 2008/2009, 2009/2010 i 2010/2011 (I semestr).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 16 czerwca 2011 r. Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia skontrolowaną działalność, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Pozytywna ocena dotyczy m.in.: zatrudnienia w Szkole osób sprawujących nadzór pedagogiczny³ posiadających kwalifikacje niezbędne do sprawowania tego nadzoru oraz wysokokwalifikowanej kadry pedagogicznej, sporządzania i przedstawiania radzie pedagogicznej planów nadzoru pedagogicznego na badane lata szkolne (zawierających m.in. plany mierzenia jakości pracy, system zapewnienia jakości, promocję, zadania do wykonywania przez nauczycieli i wychowawców), przeprowadzania analiz i ocen z realizacji

¹ Dz. U. z 2007 r. nr 231, poz. 1701 ze zm., zwaną dalej ustawą o NIK

² Dalej Szkoła

³ Dyrektor, dwóch zastępców Dyrektora i kierownik internatu

programów: nauczania, pracy wychowawczej, profilaktyki zdrowotnej, bezpieczeństwa i rozwoju szkoły. Pozytywnie ocenia się również sprawowanie nadzoru pedagogicznego przez osoby zobowiązane i uprawnione oraz przedstawianie radzie pedagogicznej sprawozdań i ogólnych wniosków ze sprawowanego nadzoru, przeprowadzanie analiz i wykorzystywanie do doskonalenia pracy Szkoły wniosków i uwag wynikających ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego, organizowanie szkoleń członków rady pedagogicznej oraz umożliwianie i motywowanie do doksztalcania i doskonalenia zawodowego nauczycieli w różnych formach, przeprowadzenie ewaluacji wewnętrznej programu profilaktyki i poprawy frekwencji oraz wykorzystanie uzyskanych częściowych wyników i wniosków w dalszej pracy Szkoły, a także prowadzenie analiz wyników nauczania i egzaminów zawodowych oraz wdrażanie w życie wniosków z nich wynikających.

Pozytywna ocena dotyczy ponadto zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków do funkcjonowania Szkoły⁴, przeszkolenia 39 z 45 nauczycieli w zakresie udzielania pomocy przedmedycznej, respektowania i wypełniania przez nauczycieli zadań wynikających ze Statutu (w tym z Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania⁵), pracy wychowawczej i profilaktycznej pedagoga szkolnego, rzetelnego prowadzenia części dokumentacji przebiegu nauczania, a także współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie zadań wychowawczych i profilaktycznych.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.: niedostosowania zapisów Statutu Szkoły oraz WSO do obowiązujących w tym zakresie przepisów, nierzetelnego prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania, a także niezapewnienia należytego stanu technicznego urządzeń sanitarno-higienicznych w szkole. I tak:

1. W Statucie Szkoły⁶ nie uregulowano zagadnień dotyczących prowadzonej w Zespole szkoły ponadpodstawowej dla dorosłych, o których mowa w § 27 załącznika nr 6 do *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół*⁷. W obowiązującym Statucie nie uwzględniono bowiem zapisów o formie kształcenia, liczbie słuchaczy w oddziale szkoły ponadpodstawowej oraz zasadach uczęszczania na wybrane zajęcia edukacyjne, wymaganych §28, §30 i §31 ww. rozporządzenia.

⁴ Z uwagą w dalszej części wystąpienia

⁵ dalej - WSO

⁶ Postanowienia Statutu do dnia zakończenia kontroli NIK zmieniano trzykrotnie – zmiany dotyczyły otwierania nowych kierunków kształcenia oraz zasad naboru do poszczególnych typów szkół

⁷ Dz. U. Nr 61, poz. 624 ze zm.

W obowiązującym w Szkole WSO⁸ brak było uregulowań, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w *sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych*⁹, dotyczących:

- możliwości niepromowania do klasy programowo wyższej ucznia, któremu ustalono co najmniej dwa razy z rzędu naganną ocenę klasyfikacyjną z zachowania (§ 15 ust. 8 rozporządzenia)
- możliwości zdawania egzaminu poprawkowego z dwóch przedmiotów (§ 21 ust. 1),
- możliwości promowania do klasy programowo wyższej jeden raz w ciągu danego etapu edukacyjnego ucznia, który nie zdał egzaminu poprawkowego (§21 ust. 10).

W ocenie NIK wymienione nieprawidłowości w Statucie i WSO mogą stanowić ograniczenie uprawnień i obowiązków uczniów, ich rodziców oraz nauczycieli i wychowawców, a także osób sprawujących nadzór pedagogiczny nad Szkołą.

2. Prowadzona w Szkole księga uczniów nie zawierała numeru PESEL wszystkich uczniów, daty ukończenia szkoły (dotyczy to uczniów Zespołu Szkół), a w części dotyczącej uczniów Szkoły brak było adresów zamieszkania rodziców (opiekunów prawnych)¹⁰. Powyższe stanowiło naruszenie obowiązku wynikającego z przepisu § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w *sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji*¹¹.

Na podstawie przeglądu losowo wybranych czterech ksiąg arkuszy ocen¹² uczniów Szkoły ustalono, iż sposób prowadzenia tych ksiąg nie odpowiadał zasadom określonym w § 13 ust. 2 powołanego rozporządzenia. Arkusze nie były ułożone w porządku alfabetycznym i obejmowały uczniów urodzonych w więcej niż jednym roczniku, a ponadto nie zamieszczono na pierwszej stronie księgi adnotacji *Księga arkuszy ocen uczniów urodzonych w roku*, wymaganej tym przepisem. Ponadto na końcu wszystkich tych ksiąg nie zamieszczono adnotacji: *Księga zawiera:(liczba) arkuszy ocen uczniów, którzy ukończyli szkołę, (liczba) arkuszy ocen uczniów, którzy z różnych przyczyn opuścili szkołę*, czym naruszono zasady ustalone w §13 ust. 4 ww. rozporządzenia.

⁸ WSO obowiązywał od dnia 8 lutego 2005 r. i stanowił część statutu.

⁹ Dz. U. Nr 83, poz. 562 ze zm. dalej rozporządzenie w *sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów*.

¹⁰ Przykładowo wpisy: nr 0001-0003, 0037-0153.

¹¹ Dz. U. Nr 23, poz. 225 ze zm..

¹² Badane księgi dotyczyły założonych w Szkole ksiąg arkuszy ostatnich lat.

3. W myśl § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w *sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach*¹³ obowiązkiem Dyrektora Szkoły jest m.in. zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w szkole.

Uwagi NIK w tym zakresie dotyczą niezadowalającego stanu techniczny urządzeń higieniczno-sanitarnych w Szkole, co przejawiało się m.in. znacznym zużyciem wszystkich elementów i urządzeń wynikającym z wieloletniego ich użytkowania, w tym np. brakiem ciepłej wody w sanitariatach dla chłopców. Podejmowane przez Dyrektora działania związane z pozyskaniem środków na poprawienie stanu technicznego tych urządzeń były nieskuteczne.

4. Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na fakt, iż przekazanie rodzicom uczniów (opiekunom prawnym) informacji w zakresie określonym w § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w *sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych*¹⁴, tj. informacji dotyczących m.in. wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania śródrocznych i rocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, sposobów sprawdzania osiągnięć uczniów, warunków i sposobu oraz kryteriów oceniania zachowania, a także skutków ustalenia uczniowi nagannej rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, nie zostało udokumentowane np. wpisem w dziennikach lekcyjnych. Odpowiedzialni za powyższe nauczyciele i wychowawcy wyjaśnili, że informacje takie przekazywali na pierwszych spotkaniach z rodzicami w danym roku szkolnym, lecz tego nie dokumentowali.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. ***Dostosowanie zapisów Statutu Szkoły do wymogów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.***
2. ***Dostosowanie zapisów Wewnętrznego Systemu Oceniania do wymogów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.***

¹³ Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 ze zm. dalej *rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa*.

¹⁴ Dz. U. Nr 83, poz. 562 ze zm. Badanie przeprowadzono na podstawie zapisów w dziennikach lekcyjnych wszystkich (po 3 dzienniki) klas II Szkoły z badanych lat szkolnych.

3. Zapewnienie prowadzenia księgi uczniów oraz ksiąg arkuszy ocen zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów dokumentacji.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Opolu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.